

500 godina od Magellanovog putovanja

Ove se godine obilježava 500. godišnjica otkad je portugalski istraživač Ferdinand Magellan isplovio na prvi put oko Zemlje i time promijenio svijet, postavši uzor budućim istraživačima.

Magellan je isplovio u rujnu 1519. iz Španjolske kako bi pronašao zapadni put do otočja Indonezije. U drugoj godini te avanture ubili su ga otočani s Filipina, pa je trogodišnje putovanje dovršio Španjolac Juan Sebastian Elcano. No, s tim revolucionarnim postignućem danas se ipak povezuje Magellanovo ime.

“Magellan je inspiracija i nakon 500 godina“, smatra Fabien Cousteau, francuski redatelj i istraživač podmorja, unuk slavnog Jacquesa-Yvesa Cousteaua.

“On je bio pionir u doba kad se istraživači koji bi se uputili u nepoznato nisu vratili“, dodao je.

U povodu godišnjice tog pothvata u Lisabonu se održala konferencija na kojoj je izdvojeno pet načina na koje je Magellanovo putovanje obilježilo ljudsku povijest i nastavlja inspirirati današnje znanstvenike i istraživače.

Zaokruženi planet

Magellanov put predstavlja povijesnu prekretnicu, baš kao što su to kasnije bili prvi izleti čovjeka u svemir ili hodanje po Mjesecu, istaknuo je NASA-in znanstvenik Alan Stern, voditelj međuplanetarne letjelice Novi horizonti.

“Kad je prva osoba napravila krug oko planeta, to je na neki način značilo i da smo ga po prvi put obgrlili rukama“, rekao je.

“Mislim da je to jednostavno transformiralo čovječanstvo. Nazvao bi to prvim planetarnim događajem, na isti način na koji je let Jurija Gagarina bio prvi izvanplanetarni događaj“, dodao je Amerikanac, referirajući se na sovjetskog kozmonauta koji je postao prvi čovjek u svemiru.

Novi zemljopis

Magellanovo putovanje je izmijenilo karte i geografske knjige. Otkrio je tjesnac, danas nazvan po njemu, koji

spaja Atlantski i Tih ocean na dnu Južne Amerike.

“Možda je jedan od njegovih najvećih podviga, i danas smatranim jednim od najvećih u povijesti navigacije, bio prolaz kroz taj tjesnac u vrijeme dok nisu postojale karte i dok se o njegovom postojanju samo nagađalo“, naglasio je američki povjesničar Laurence Bergreen, autor Magellanove biografije.

Svijest o svijetu

Magellanovo putovanje je transformiralo i percepciju čovječanstva o svom mjestu u svijetu.

“Nije to bilo samo geografski ili antropološki, to je pokazalo i nešto filozofsko: da je to sve jedan svijet“, kazao je Bergreen.

“Prije Magellana ljudi to zapravo nisu znali – na koji način je svijet povezan i koliko je velik“.

Magellan u svemiru

Magellan je dao doprinos i europskom znanju o svemiru i time obilježio svijet astronomije do današnjeg dana. Dok je prolazio tjesnacem koji danas nosi njegovo ime taj je istraživač sa svojom posadom promatrao dvije galaksije vidljive ljudskom oku s južne polutke. I one sada nose njegovo ime – Magellanovi oblaci.

Neki nedavno imenovani dijelovi Marsove površine dobili su iste nazive koje je Magellan dao dijelovima Južne Amerike, a po Portugalcu će se nazvati i divovski teleskop koji se gradi u Čileu.

Inspiracija

Magellanovo postignuće jedno je od najvažnijih u povijesti istraživanja, pa ga njegovi nasljednici slave i danas.

“U svemirskim programima, kako bi se pripremili za dugotrajne misije, govorimo kako su ‘lekcije za budućnost napisane u prošlosti““, rekao je Dafydd Williams, 65-godišnji bivši astronaut NASA-e koji je bio na dvije misije u svemiru.

“Mnogi u svemirskom programu čitaju o Magellanu“, otkrio je Williams.

Date: 05-08-2019